

Hrvatska revizorska komora
Zagreb, Radnička cesta 52/V

Izvješće o radu
Hrvatske revizorske komore

2018.

Zagreb, travanj 2019.

SADRŽAJ

I. UVOD	3
II. ZAKON O REVIZIJI	3
1. Promjena institucionalnog okvira	3
2. Suradnja Komore i Ministarstva financija u primjeni novog Zakona o reviziji	5
3. Obveze usklađivanja organizacije i poslovanja Komore sukladno odredbama Zakona o reviziji	7
III. USTROJ I ORGANIZACIJA KOMORE	9
IV. AKTIVNOSTI KOMORE U 2018. GODINI	12
1. Razvoj revizorske profesije	14
2. Revizorski ispit, stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita i stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora	17
2.1. Stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita i revizorski ispit	17
2.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora	18
3. Suradnja s domaćim i međunarodnim institucijama	21
3.1. Suradnja s domaćim institucijama i srodnim strukovnim organizacijama	21
3.2. Suradnja s međunarodnim institucijama i inozemnim strukovnim organizacijama	23
4. Druge aktivnosti	25
4.1. Postupci u nadležnosti Komore, sudski i drugi pravni postupci	25
4.2. Osiguravanje organizacijskih uvjeta za efikasno izvršenje zadaća Komore	27
V. FINANCIJSKO POSLOVANJE KOMORE U 2018. GODINI	27
VI. ZAKLJUČAK	29
Prilozi:	30
Prilog 1. Pregled sjednica i odluka Upravnog vijeća Komore u 2018. godini	31
Prilog 2. Popis tablica	36

I. UVOD

Hrvatska revizorska komora (dalje u tekstu: Komora) u svojstvu strukovne organizacije revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora koji posluju u Republici Hrvatskoj, djelovala je od svog osnutka 2006. godine do konca 2017. godine temeljem Zakona o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12), razvijajući sustave upravnog postupanja u okviru obavljanja javnih ovlasti, te sustava nadzora i provjere kvalitete rada nad revizorskim društvima, samostalnim revizorima i ovlaštenim revizorima, stručnog osposobljavanja i polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora, vođenje registara i drugih evidencija, te uređenja ostalih pitanja iz područja revizije. Istim Zakonom o reviziji, javni nadzor revizije, a time i nadzor nad radom i poslovanjem Komore, bio je povjeren Odboru za javni nadzor revizije.

S danom 1. siječnja 2018. godine stupio je na snagu Zakon o reviziji (Narodne novine, broj 127/17, dalje u tekstu: Zakon), kojim se stvara novi institucionalni okvir za reviziju i revizorsku profesiju u Republici Hrvatskoj, i to kroz implementaciju Direktive 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (dalje u tekstu: Direktive 2014/56/EU) u nacionalni Zakon o reviziji te kroz osiguravanje uvjeta za izravnu primjenu odredbi Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 537/2014).

Sukladno novom institucionalnom okviru i izmijenjenom opsegu nadležnosti, Komora je u 2018. godini provela usklađenje svoje organizacije i poslovanja, te svoje aktivnosti usmjerila na zadaće i javne ovlasti, o čemu se daje prikaz u nastavku ovoga Izvješća.

II. ZAKON O REVIZIJI

1. Promjena institucionalnog okvira

Sukladno odredbama novog Zakona o reviziji nadležno tijelo ovlašteno za obavljanje javnih ovlasti i primjenu Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 u Republici Hrvatskoj je Ministarstvo financija, ovlašteno za:

- provođenje nadzora i drugih postupaka nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima, te ostalim subjektima nadzora utvrđenim tim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014
- za izricanje nadzornih mjera i poduzimanja drugih radnji usmjerenih ka uklanjanju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti
- vođenje upravnog postupanja (izdavanje i ukidanje odobrenja za rad, suglasnosti, registracije)
- vođenje registara i drugih evidencija

- obavljanje drugih poslova sukladno Zakonu i drugim propisima.

Isto nadležno tijelo, ujedno i jedinstveno nadzorno tijelo, ima krajnju odgovornost za propisane zadaće, osiguravanje uvjeta za primjenu propisa, uredno funkcioniranje i povećavanje transparentnosti javnog nadzora, razvijanje integriteta i neovisnosti javnih nadzornih tijela radi kontinuiranog unaprjeđivanja revizorske profesije i osiguravanja uvjeta za pouzdano i kvalitetno obavljanje revizorskih usluga, poboljšanje unutarnjih organizacijskih pravila, poboljšanje revizorskog izvještavanja, jačanje uloge revizijskih odbora te učinkovitiji sustav sankcioniranja, što ima gospodarski značaj i od javnog je interesa.

Komora, temeljem navedenog Zakona o reviziji, u obavljanju zadaća na području usluga revizije i drugih stručnih područja u vezi s revizijom djeluje kao pravna osoba s javnim ovlastima.

Javne ovlasti i zadaće Komore ostvaruju se kroz funkcije:

- prevođenja i objavljivanja na hrvatski jezik Međunarodnih revizijskih standarda, osim ako je te standarde usvojila Europska komisija
- donošenja nacionalnih revizijskih standarda za obavljanje drugih revizorskih usluga koje nisu obuhvaćene Međunarodnim revizijskim standardima i ostalim standardima koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC), te davati njihova tumačenja, sve uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija
- prevođenja i objavljivanja etičkih standarda računovodstvene struke koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC)
- određivanja programa revizorskog ispita i iznos naknade uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija
- organiziranja i provođenja revizorskog ispita
- određivanja programa posebnog ispita i iznosa naknade, uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija
- organiziranja i provođenja posebnog ispita
- uređivanja revizorske djelatnosti i revizorske profesije kroz provedbene akte, stručna mišljenja i smjernice
- promicanje i zaštita interesa svojih članova
- davanje stručnih mišljenja članovima Komore i trećim osobama na njihov zahtjev
- provedbe stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora
- suradnje s domaćim institucijama i drugim srodnim strukovnim organizacijama
- suradnje s inozemnim strukovnim organizacijama
- iniciranja i sudjelovanja u izradi prijedloga promjena regulatornog okvira revizorske djelatnosti i drugih djelatnosti povezanih s revizijom.

2. Suradnja Komore i Ministarstva financija u primjeni novog Zakona o reviziji

Radi kontinuiteta i realizacije poslovanja u registarskim predmetima i transparentnog odnosa prema javnom interesu 12. veljače 2018. godine Ministar financija donio je odluku kojom temeljem članka 68. stavka 1. točke 3. i članka 124. stavka 2. Zakona daje ovlaštenje Komori za provođenje svih vrsta upisa i promjena u registrima koje je vodila u skladu s Zakonom o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12) do 28. veljače 2018., odnosno do dana ustupanja podataka iz predmetnih registara Ministarstvu financija.

S danom 12. veljače 2018. godine Ministar financija imenovao je Povjerenstvo ovlašteno za sudjelovanje u postupku prijenosa podataka iz registara koje je Komora vodila u skladu s Zakonom o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12), te pismohrane i druge dokumentacije, koje preuzima Ministarstvo financija sukladno odredbi članka 122. stavka 1. i 2. Zakona.

Komora je omogućila pristup svim podacima koje posjeduje temeljem dodijeljenih javnih ovlasti sukladno Zakonu o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12) radi realizacije postupka preuzimanja/prijenosa podataka prema sljedećem:

S danom 10. listopada 2018. Komora je sukladno odredbi članka 124. stavka 2. Zakona ustupila Ministarstvu financija:

- u .xlsx i .csv formatu i papirnatom obliku u prethodno usuglašenoj strukturi s meta podacima (opisima značenja i zapisa pojedinih dijelova strukture) podatke iz javno objavljenih registara koje je vodila u skladu i opsegu propisanom odredbama Zakona o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 138/08 i 144/12) i Pravilnika o vođenju registara revizorskih društava, samostalnih revizora, zajedničkih revizorskih ureda i ovlaštenih revizora (Narodne novine, broj 32/07)
- uz podatke iz javno objavljenih registara Komora je ustupila Ministarstvu financija, pridružene osobne podatke o ovlaštenim revizorima uz podatke o ovlaštenim revizorima, te ostale podatke koje je Komora prikupila temeljem zakonom dodijeljenih javnih ovlasti (adrese, kontakt podaci i osobni identifikator; OIB ili MBG, ako je isti Komori bio dostupan).
- navedeni podaci ustupljeni su s promjenama i ažuriranim podacima u registrima koje je Komora provodila temeljem odluke Ministra financija Klasa: 011-01/18-01/22; Urbroj: 513-03-01-18-1 od 12. veljače 2018., kojom je Komori dano ovlaštenje za provođenje svih vrsta upisa i promjena u registrima koje je vodila sukladno Zakonu o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12), izvršene zaključno do datuma 5. listopada 2018. godine
- s danom 10. listopada 2018. godine prestala je svaka daljnja obveza i ovlaštenje Komore koji se odnose na promjene i ažuriranje podataka u registrima i provođenje svih vrsta upisa i

promjena u registrima koje je vodila sukladno Zakonu o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12)

- javno objavljeni registri, koje je Komora vodila sukladno Zakonu o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12), sa stanjem na datum 5. listopada 2018., ostaju javno objavljeni na internetskoj stranici Komore, u prijelaznom razdoblju od 30 dana od dana ustupanja podataka, odnosno od dana 10. listopada 2018., kako bi se osigurao kontinuitet javne objave predmetnih registara od dana ustupanja podataka do dana njihove objave na internetskim stranicama Ministarstva financija.

S danom 9. studenoga 2018. Komora je predala Ministarstvu financija:

- u papirnatom obliku pojedinačne predmete s pripadnom dokumentacijom koja sadrži podatke na osnovu kojih su izvršeni upisi i izvršene promjene u Registru revizorskih društava za svako revizorsko društvo koje je bilo upisano u istom Registru na datum 31. prosinca 2017., s podacima o promjenama koje se odnose na ovlaštene revizore koji su djelovali kao zaposlenici u određenom revizorskom društvu, sve prema popisu revizorskih društava abecednim redom i slijedom iz Registra revizorskih društava
- u papirnatom obliku pojedinačne predmete s pripadnom dokumentacijom koja sadrži podatke na osnovu kojih su izvršeni upisi i izvršene promjene u Registru ovlaštenih revizora za svakog ovlaštenog revizora upisanog u istom Registru na datum 31. prosinca 2017., sve prema popisu ovlaštenih revizora abecednim redom i slijedom iz Registra ovlaštenih revizora, razvrstanih na aktivne (zaposleni u revizorskom društvu) i neaktivne (nisu zaposleni u revizorskom društvu)
- u papirnatom obliku pojedinačne predmete s pripadnom dokumentacijom koja sadrži podatke na osnovu kojih su izvršeni upisi i promjene u Registru asistenata zaposlenih u revizorskom društvu, zajedničkom revizorskom uredu i kod samostalnog revizora, za svakog asistenta upisanog u istom Registru na datum 31. prosinca 2017. godine
- u papirnatom obliku pojedinačne predmete s pripadnom dokumentacijom koja sadrži podatke na osnovu kojih su izvršene promjene odnosno ažuriranja podataka u registrima u razdoblju od 1. siječnja 2018. do datuma preuzimanja podataka sukladno odluci Ministra financija od 12. veljače 2018. godine.

S danom 30. studenoga 2018. Komora je predala Ministarstvu financija:

- u papirnatom obliku predmete postupka izdavanja dozvola za rad pokrenutih na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12), a završenih na način i u roku propisanim u članku 122. stavku 1. Zakona.
- predmete postupka nadzora pokrenutih na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12), sa statusom na datum 31. prosinca 2017., a u svezi odredbe članka 122. stavka 2. Zakona

- predmete u svezi odredbe članka 122. stavka 2. Zakona, a odnose se na postupke nadzora pokrenutih i završenih na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12) nad revizorskim društvima i ovlaštenim revizorima, prema popisu revizorskih društava i ovlaštenih revizora za koje je pokrenut i završen postupak nadzora - upisani u registrima. Za ista revizorska društva i ovlaštene revizore, Ministarstvo financija preuzelo je od Komore dokumentaciju u fasciklima, u papirnatom obliku, po abecednom redu naziva revizorskih društava i ovlaštenih revizora. Za potrebe Ministarstva financija, predali su se popisi nadzornih predmeta po nadzornim godinama počevši od 2010. do zaključno 31. prosinca 2017., koji sadrže specifikaciju dokumenata za svaki pojedini nadzorni predmet. Predmetni popisi predali su se u tabelarnim prikazima i excel formatu na USB-u
- u papirnatom obliku predmete, zahtjeve za brisanje iz pripadnog registra koji nisu provedeni u pripadnim registrima jer je upravno postupanje u nadležnosti Ministarstva financija
- u papirnatom obliku predmete, zahtjeve za upis revizorskih vježbenika u registar.

3. Obveze usklađivanja organizacije i poslovanja Komore sukladno odredbama Zakona o reviziji

U okviru procesa usklađivanja organizacije i poslovanja sukladno odredbama novog Zakona o reviziji, Komora je provela pripremne radnje za predaju podataka iz registara koje je Komora vodila do 31. prosinca 2017., pismohrane i druge dokumentacije vezano za postupke koji su završavani u 2018. godini. Nadalje, Komora je izradila prijedlog novog Statuta i Odluke o iznosu članarine i stopi doprinosa te je 12. ožujka 2018. za iste zatražila prethodne suglasnosti Ministarstva financija, kao preduvjeta za upućivanje Skupštini Komore na usvajanje. Polazeći od definiranog roka za usklađenja iz članka 124. Zakona, 31. ožujka 2018., Komora je sazvala sjednicu Skupštine za 28. ožujka 2018., međutim kako do tog datuma Komora nije dobila prethodne suglasnosti Ministarstva financija na sve skupštinske dokumente, sjednica Skupštine je otkazana. Nova sjednica Skupštine Komore sazvana je, nakon dobivanja svih suglasnosti Ministarstva financija, za 16. lipnja 2018. godine. Vezano za navedeno, u nastavku se daje pregled aktivnosti, kako slijedi:

1. Statut Hrvatske revizorske komore

- 9. veljače 2018. Upravno vijeće Komore usvojilo je sadržaj prijedloga Statuta Komore usklađen s odredbom članka 127. stavka 1. Zakona kojim je Komora uskladila svoju organizaciju i poslovanje s odredbama Zakona, koji sadržaj je izmijenjen i dopunjen dana 7. svibnja 2018. sukladno odgovoru Ministarstva financija od 25. travnja 2018. u svezi zahtjeva Komore za izdavanje prethodne suglasnosti sukladno članku 103. stavku 2. Zakona
- prethodna suglasnost Ministarstva financija na prijedlog usklađenog sadržaja Statuta Komore zaprimljena je s 18. svibnja 2018. godine

- značajke vezane za usklađivanje Statuta Komore prema odredbama Zakona odnose se na ulazak i prestanak članstva u Komori, biranje članova Upravnog vijeća po proceduri o pojedinačnom izboru članova Upravnog vijeća koji isključuje kandidacijsku listu, izbor predsjednika Komore, naknade za članove tijela i odlučivanje o iznosima naknada u nadležnosti Upravnog vijeća, ustroj Sud časti i opseg njegovog djelovanja
- na sjednici Skupštine Komore održane 16. lipnja 2018. usvojen je Statut Hrvatske revizorske komore usklađen s odredbom članka 127. stavka 1. Zakona.

2. Odluka o stopi doprinosa i iznosu članarine Hrvatskoj revizorskoj komori

- 9. veljače 2018. Upravno vijeće Komore usvojilo je sadržaj prijedloga Odluke o stopi doprinosa i iznosu članarine Komori usklađenom u smislu članka 124. stavka 5. Zakona
- sukladno odredbi članka 102. stavka 2. Zakona usvojeni tekst prijedloga Odluke o stopi doprinosa i iznosu članarine Hrvatskoj revizorskoj komori s obrazloženjem razloga u svezi donošenja iste, upućen je Ministarstvu financija radi izdavanja prethodne suglasnosti
- prethodna suglasnost Ministarstva financija na prijedlog usklađenog sadržaja Odluke o stopi doprinosa i iznosu članarine Komori zaprimljena je 27. travnja 2018. godine
- za usklađivanje Odluke o stopi doprinosa i iznosu članarine Komori prema odredbama Zakona, ključno je zbivanje počevši od 1. siječnja 2018. od kada je značajno smanjen opseg javnih ovlasti Komore, a temeljni izvor financiranja Komore čine doprinos revizorskih društava i članarine ovlaštenih revizora, njezinih obveznih članova, to je Upravno vijeće razmotrilo preporuke Vlade Republike Hrvatske iz Nacionalnog programa reformi 2017. (travanj, 2017.) za financijsko-administrativno rasterećenje poduzetnika u cilju reforme poslovnog okruženja i tržišta usluga, a što je podudarno sa zahtjevima članova Komore. U tom smislu, predmetnom Odlukom predviđeno je da stopa doprinosa iznosi 3,5‰ (prethodno 5,00‰), a primjenjuje se osnovicu koju čini prihod od prodaje, dok iznos članarine ovlaštenih revizora iznosi 560,00 kn (prethodno 800,00 kn)
- na sjednici Skupštine Komore održane 16. lipnja 2018. usvojena je Odluka o stopi doprinosa i iznosu članarine Komori usklađena s odredbom članka 124. stavka 5. Zakona.

3. Odluka o cijenama usluga koje obavlja Hrvatska revizorska komora

- 9. veljače 2018. Upravno vijeće Komore usvojilo je sadržaj prijedloga Odluke o cijenama za usluge i obavljanje zadaća u nadležnosti Komore sukladno Zakonu
- sukladno odredbi članka 106. stavka 2. točke 3. Zakona usvojeni tekst prijedloga Odluke o cijenama za usluge i obavljanje zadaća u nadležnosti Komore i s obrazloženjem razloga u svezi donošenja iste, upućen je Ministarstvu financija radi izdavanja prethodne suglasnosti

- prethodna suglasnost Ministarstva financija na prijedlog usklađenog sadržaja Odluke o cijenama za usluge i obavljanje zadaća u nadležnosti Komore zaprimljena je 18. svibnja 2018. godine
- na sjednici Skupštine Komore održane 16. lipnja 2018. usvojena je Odluka o cijenama usluga koje obavlja Komora usklađena s odredbom članka 102. stavka 1. Zakona i to: naknada za pohađanje stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita, prema programu Komore (članak 13. stavak 4. Zakona) iznosi 9.800,00 kn, naknada za polaganje revizorskog ispita (članak 11. stavak 13. Zakona) iznosi 5.390,00 kn, naknada za polaganje popravnog revizorskog ispita (članak 11. stavak 13. Zakona) iznosi 770,00 kn po predmetu, naknada za pohađanje stalnog stručnog usavršavanja (radionice, seminari, savjetovanje i dr.), prema programu Komore (članak 14. stavak 2. Zakona) za radionica (po danu) iznosi 300,00 kn, za seminar (po danu) iznosi 500,00 kn, za stručno savjetovanje iznosi 700,00 kn, naknada za polaganje posebnog ispita (članak 15. stavak 2. Zakona) iznosi 770,00 kn po predmetu.

Statut Komore i navedene Odluke objavljene su u službenom glasilu Republike Hrvatske, Narodne novine, broj 58/18, od 30. lipnja 2018. godine.

Nadalje, Komora je u rokovima iz članka 122. Zakona izvršila svoje obveze u pogledu završavanja nadzornih i stegovnih postupaka koji su započeti temeljem prethodno važećeg Zakona o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12).

Sukladno odredbi članka 124. stavka 1. Zakona Komora je o izvršenom usklađivanju svoje organizacije i poslovanja s odredbama Zakona podnijela Ministarstvu financija Izvještaj o usklađenju organizacije i poslovanja, u kojem je pored detaljnog opisa činjenica vezanih uz proces usklađenja istaknuto proaktivno djelovanje Komore i suradnja s Ministarstvom financija, koje je usprkos ustrojbenim poteškoćama, pratilo sve aktivnosti Komore.

III. USTROJ I ORGANIZACIJA KOMORE

Stupanjem na snagu odredbi novog Zakona o reviziji (Narodne novine, broj 127/17), Komora od 1. siječnja 2018. posluje ustrojbeno i organizacijski sukladno izmijenjenom opsegu nadležnosti i povjerenim javnim zadaćama, vodeći računa o potrebnim sredstvima, dostatnim organizacijskim, tehničkim, ljudskim i financijskim uvjetima, te sprječavanju sukoba interesa u odnosu na sve relevantne osobe koje sudjeluju u obavljanju zadaća Komore.

Na temelju članka 105. stavka 2. točke 1., a u svezi članka 124. stavka 1. i članka 127. stavka 1. Zakona, Skupština Komore, na sjednici održanoj 16. lipnja 2018. usvojila je Statut Komore kojim se uređuju prava i dužnosti revizorskih društava, samostalnih revizora, ovlaštenih revizora i revizorskih vježbenika, vođenje upisnika članova Komore, način rješavanja sporova između članova Komore i

Komore, način poslovanja i financiranja Komore, te druga pitanja značajna za revizorsku struku, organizaciju i djelovanje Komore.

Sukladno Zakonu o reviziji i Statutu Komore, članstvo u Komori je obvezno, a odnosi se na ovlaštene revizore, revizorska društva, samostalne revizore i revizorske vježbenike koji su upisani u pripadne registre koje, sukladno Zakonu, vodi Ministarstvo financija. Sljedećom činjenice da Ministarstvo financija, sve do datuma ovoga Izvješća, nije uspostavilo registracijske postupke i javne registre, u ovom Izvješću se daju podaci o obveznim članovima Komore na osnovu podataka iz registara koje je Komora vodila sve do 31. prosinca 2017. godine.

Prema javno objavljenim podacima na datum 31. prosinca 2018., u Registru revizorskih društava bilo je upisano 230 (2017.: 229) revizorskih društava, dok u Registru samostalnih revizora na isti datum nije bilo upisanih samostalnih revizora. Registar ovlaštenih revizora je na datum 31. prosinca 2018. imao ukupno 983 (2017.: 983) ovlaštenih revizora, od kojih su 496 (2017.: 517) bili aktivni (zaposleni u revizorskim društvima), a 487 (2017.: 466) neaktivni (nisu zaposleni u revizorskim društvima). Registar asistenata u reviziji imao je 26 upisanih asistenata. Komora, kao zainteresirani korisnik podataka iz javnih registara koji su propisani Zakonom o reviziji, očekuje da će Ministarstvo financija u 2019. godini uspostaviti javne registre, što je za Komoru, u novim zakonskim okolnostima, podloga za ažuriranje stanja o članstvu i transparentnu komunikaciju o članskim pravima i obvezama.

Tijela Komore sukladno Zakonu i Statutu Komore (Narodne novine, broj: 58/18, dalje u tekstu: Statut) su: Skupština, kao najviše tijelo i sljedeća izborna tijela: Upravno vijeće, Predsjednik Komore, Odbor za nadzor financijskog poslovanja Komore i Sud časti. Nadležnosti, zadaće i način rada tijela Komore određeni su Zakonom i Statutom.

Skupštinu čine ovlaštene revizori upisani u upisnik ovlaštenih revizora koji vodi Komora, a čiji status ovlaštenog revizora potvrđuje javno objavljeni registar ovlaštenih revizora koji vodi Ministarstvo financija.

Komoram upravlja Upravno vijeće, a Predsjednik Komore vodi poslovanje Komore, zastupa i odgovoran je za zakonitost rada Komore. Na redovnoj Skupštini Komore koja je održana 2. travnja 2016., u postupku izbora predsjednika Komore izabran je Zdenko Balen, na drugi četverogodišnji mandat.

Zbog nepopunjenog mjesta člana u Upravnom vijeću, sukladno odredbi članka 9. stavka 6. točke 1. Statuta Komore sazvana je izvanredna Skupština Komore. Na izvanrednoj sjednici Skupštine Komore održanoj 18. prosinca 2018. proveden je izbor člana (jednog) Upravnog vijeća. Sukladno odredbi članka 104. stavka 3. Zakona i članka 16. stavka 4. i stavka 5. Statuta Komore članovi Upravnog vijeća biraju se u transparentnom kandidacijskom postupku koji uključuje javnu objavu poziva za kandidaturu. Javni pozivi za kandidaturu za izbor člana Upravnog vijeća i članova izbornih tijela

Komore objavljeni su na internetskoj stranici Komore dana 17. rujna 2018., a rok za dostavu prijave kandidature istekao je s danom 17. listopada 2018. Kandidacijska komisija je u provedenom postupku provjere zakonske osnovanosti podnesenih prijava kandidata za izbor člana Upravnog vijeća i javnog razgovora s kandidatima obavljenog 9. studenoga 2018., utvrdila prijedlog liste kandidata koju Upravno vijeće na sjednici održanoj 16. studenoga 2018. kao upravljačko tijelo Komore prosljeđuje Skupštini Komore na izbor. Izbor člana Upravnog vijeća, Skupština je provela primjenom postupka kojeg određuje članak 14. Poslovnika o radu Skupštine Komore, a glasovanje o izboru članova Upravnog vijeća provodi se putem predložene liste kandidata zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata na listi.

Nakon provedenog izbora člana Upravnog vijeća na izvanrednoj sjednici Skupštine Komore dana 18. prosinca 2019., sastav Upravnog vijeća čine članovi izabrani iz redova ovlaštenih revizora: Zdenko Balen, Zlatko Benčić, Joško Džida, Mira Hrelja, Janja Kulić i Branislav Vrtačnik. Odlukom Ministarstva financija od 3. siječnja 2018., Kristina Cigula je imenovana članicom Upravnog vijeća Komore, kao predstavnica Ministarstva financija.

Upravno vijeće upravlja Komorom i obavlja stručne poslove vezane za razvoj revizorske struke. Za izvršenje poslova iz svoje nadležnosti, Upravno vijeće Komore ima ustrojena sljedeća radna tijela:

- Odbor za revizorske standarde i etiku
- Odbor za stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje
- Odbor za suradnju sa strukovnim i srodnim organizacijama.

Upravno vijeće po potrebi imenuje i druge odbore i radna tijela.

Izborno tijelo Komore je i Odbor za nadzor financijskog poslovanja Komore koje ima obvezu najmanje jednom polugodišnje pregledati financijsko poslovanje Komore i financijske izvještaje, te o nalazima dati izvješće Upravnom vijeću Komore, a izvještaj na redovnoj godišnjoj Skupštini Komore. Izbor tri člana ovoga Odbora proveden je na izvanrednoj Skupštini Komore 18. prosinca 2018. godine.

Člankom 27. Statuta Komore ustrojen je Sud časti kao samostalno i nezavisno izborno tijelo Komore, koje je potpuno novo tijelo po svom djelovanju i pravilima postupanja, a izbor članova proveden je na izvanrednoj Skupštini Komore 18. prosinca 2018. godine. Sukladno odredbi članka 27. stavka 3. Statuta Komore, Sud časti djeluje u sastavu od tri člana, i u svom radu samostalan je u odlučivanju i nezavisan od ostalih tijela Komore. Zadaća je Suda časti svojim djelovanjem utjecati na sprječavanje neetičnog i neprihvatljivog ponašanja članova Komore koje je protivno odredbama Statuta i šteti ugledu revizorske profesije.

Sukladno odredbi članka 42. Statuta, Komora vodi sljedeće upisnike:

- Upisnik revizorskih društava
- Upisnik samostalnih revizora
- Upisnik ovlaštenih revizora
- Upisnik revizorskih vježbenika
- Upisnik položenih revizorskih ispita i posebnih ispita.

Upis promjena podataka za ovlaštene revizore, revizorska društva, samostalne revizore i revizorske vježbenike, Komora će provoditi na osnovu podataka iz javno objavljenih registara Ministarstva financija koji će Komori biti dostupni u elektroničkom obliku i otvorenom formatu za daljnje postupanje.

Za obavljanje i provođenje funkcija i javnih ovlasti utvrđenih Zakonom i Statutom, Komora ima stručnu službu koju čine Tajnik Komore i stručno osoblje koji su zaposlenici Komore. O organizacijsko-kadrovskoj strukturi stručne službe odlučuje Upravno vijeće Komore, a Tajnik Komore upravlja i organizira obavljanje svih poslova, o čemu redovito izvještava Predsjednika Komore i Upravno vijeće. Na datum 31. prosinca 2018. stručna služba Komore imala je ukupno pet (2017.: 10) zaposlenih radnika.

Temeljem odredbi Zakona, upravni nadzor nad radom Komore u dijelu obavljanja povjerenih javnih ovlasti temeljem Zakona, provodi Ministarstvo financija.

Tijekom 2018. Upravno vijeće Komore održalo je ukupno 13 sjednica. Pregled održanih sjednica i usvojenih odluka Upravnog vijeća u 2018. godini, daje se u Prilogu 1. ovoga Izvješća.

IV. AKTIVNOSTI KOMORE U 2018. GODINI

Aktivnosti Komore u 2018. godini odvijale su se u okviru Programa i plana rada za 2018. godinu koji je usvojen na izvanrednoj sjednici Skupštine održanoj 9. prosinca 2017., a odnosi se na sljedeća područja i zadaće :

1. RAZVOJ REVIZORSKE STRUKE

- a) pratiti strukturne promjene revizorske struke i djelatnosti, te s tim u vezi predlagati izmjene/dopune propisa kojima se uređuje revizija i revizorska struka (Zakon o reviziji, Zakon o računovodstvu, Zakon o trgovačkim društvima)
- b) definirati Statut Komore
- c) donositi druge akte Komore sukladno novom Zakonu o reviziji i Statutu Komore
- d) pratiti promjene Međunarodnih revizijskih standarda, Kodeksa etike profesionalnih računovođa i drugih pravila struke koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC), te iste prevoditi i objavljevati na internetskim stranicama Komore i službenom glasilu Republike Hrvatske

- e) pratiti i prevoditi druge stručne publikacije u izdanju IFAC, europskog udruženja računovođa i revizora (AE) te drugih relevantnih strukovnih organizacija, radi objave na internetskim stranicama Komore
- f) pružati stručnu pomoć članovima i trećim osobama, na njihov zahtjev, o aktualnim pitanjima iz područja revizije i računovodstva te drugih područja povezanih s revizijom (npr. smjernice, upute, stručna mišljenja i sl.).

2. REVIZORSKI ISPIT I POSEBAN ISPIT

- a) odrediti program revizorskog ispita
- b) odrediti program posebnog ispita za ovlaštene revizore koji nisu ispunili obvezu stalnog stručnog usavršavanja unutar neprekinutog razdoblja od tri godine
- c) organizirati i provoditi revizorski ispit
- d) organizirati i provoditi poseban ispit.

3. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I STALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE ČLANOVA KOMORE I DRUGIH OSOBA

- a) predlagati program obveznog stručnog osposobljavanja kandidata za polaganje revizorskog ispita
- b) predlagati program stalnog stručnog usavršavanja članova Komore, prema interesu i potrebama članova
- c) predlagati program stručnog usavršavanja drugih osoba odnosno stručnog osoblja i eksperata koji su angažirani u revizorskim društvima u obavljanju zakonske revizije ili drugih revizorskih usluga
- d) realizirati program obveznog stručnog osposobljavanja
- e) realizirati program stručnog usavršavanja članova Komore
- f) realizirati program stručnog usavršavanja drugih osoba koje u revizorskim društvima obavljaju zakonske revizije ili drugih revizorskih usluga
- g) ustrojiti i voditi evidenciju pohađanja stalnog stručnog usavršavanja po programu i u organizaciji Komore, radi internog praćenja izvršenja obveze članova kao preduvjeta za stjecanje/produljenje dozvole za rad odnosno potvrde naziva ovlaštenog revizora
- h) kontinuirano unaprjeđivati program stručnog osposobljavanja i stalnog stručnog usavršavanja sukladno okviru Međunarodnih standarda edukacije za profesionalne računovođe koje izdaje IFAC, radi primjene zahtjeva kvalitete obavljanja revizije i dobre prakse srodnih strukovnih organizacija u Europskoj uniji, ujedno članica IFAC i AE
- i) razvijati i unaprjeđivati strukturirani model (formalni i ne-formalni oblici) stalnog stručnog usavršavanja, primjereno interesu i potrebama članova

- j) razvijati modele informiranja članova o novostima u revizorskoj profesiji (publikacije IFAC, AE, Svjetske banke, nadležnih regulatora) i aktivnog uključivanja članova u rasprave o pitanjima iz područja revizije.

4. SURADNJA S DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM STRUKOVNIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA

- a) pratiti provedbu zakonodavnog okvira, te inicirati izmjene u svrhu otklanjanja eventualnih slabosti i unaprjeđenja regulatornog okvira (Zakon o reviziji, Zakon o računovodstvu, Zakon o trgovačkim društvima, posebnih zakona kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, te subjekata financijske industrije) te daljnje harmonizacije računovodstvene i revizorske struke
- b) surađivati s nadležnim ministarstvima, regulatorima (HANFA, HNB) i drugim institucijama (Državni ured za reviziju, Ured za sprječavanje pranja novca, Financijski inspektorat, FINA i dr.), fakultetima, sudovima, srodnim strukovnim udruženjima i komorama te s drugim relevantnim subjektima
- c) pratiti stanje i promjene u revizorskoj i računovodstvenoj struci kroz aktivnosti i preporuke IFAC-a, Svjetske banke, AE i Europske komisije, a sve u funkciji transparentnog i pouzdanog financijskog izvještavanja.

5. OSTALO

- a) organizacija i provedba poslova u području stručnog osposobljavanja, stalnog stručnog usavršavanja, te razvoja i stručnih pitanja,
- b) suradnja s Ministarstvom financija, te drugim stručnim organizacijama od interesa za članove Komore
- c) vođenje evidencija o obveznom članstvu, uz obvezu zaštite osobnih podataka koji se vode u bazi podataka Komore
- d) prikupljanje članarine, doprinosa i drugih naknada radi osiguravanja financijske stabilnosti i realizacije javnih ovlasti i zadaća Komore
- e) računovodstvene i opće administrativne poslove za službene potrebe Komore.

Prikaz aktivnosti Komore tijekom 2018. godine u navedenim područjima djelovanja, daje se u nastavku ovoga Izvješća.

1. Razvoj revizorske profesije

Jedna od zakonskih zadaća Komore koja pridonosi razvoju i očuvanju integriteta revizorske profesije odnosi se na prevođenje i objavljivanje na hrvatski jezik Međunarodnih revizijskih standarda i etičkih standarda računovodstvene struke koje objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC). Komora, kao pridružena članica IFAC-a kontinuirano prati dinamiku i sadržaj IFAC-ovih rasprava o

prijedlozima promjena pravila struke te pribavlja potrebne dozvole za prevođenje strukovnih pravila i drugih stručnih publikacija na hrvatski jezik. Slijedom zakonske obveze da prevodi i objavljuje prijevode etičkih i revizijskih standarda u izdanju IFAC-a, Komora je u 2018. godini završila prevođenje sljedećih publikacija odnosno revizijskih standarda:

- Kodeks etike profesionalnih računovođa, izdanje 2016.
- Zatvoreni dokument – Duga povezanost, izdanje 2017.
- Međunarodni revizijski standard 250 (izmijenjen) – Razmatranje zakona i regulative u reviziji financijskih izvještaja., izdanje 2016.-2017.
- Međunarodni revizijski standard 800 (izmijenjen) – Posebna razmatranja - revizije financijskih izvještaja sastavljenih u skladu s okvirima posebne namjene, izdanje 2016.-2017.
- Međunarodni revizijski standard 805 (izmijenjen) – Posebna razmatranja - revizije pojedinačnih financijskih izvještaja i određenih elemenata, računa ili stavaka financijskih izvještaja, izdanje 2016.-2017.
- Međunarodni revizijski standard 810 (izmijenjen) – Angažmani radi izvješćivanja o sažetim financijskim izvještajima, izdanje 2016.-2017.

Kodeks etike profesionalnih računovođa, izdanje 2016., u odnosu na prevedeni i objavljeni Kodeks etike za profesionalne računovođe, izdanje 2015., sadrži nove Odjeljke 225 i 360 u vezi odgovornosti revizora u situacijama kad postanu svjesni klijentovog ili zaposlenikovog nepoštivanja ili pretpostavljenog nepoštivanja zakona ili regulative, te sadrži posljedične i usklađujuće izmjene u Odjeljcima 100, 140, 150, 210 i 270. U odnosu na prethodno izdanje iz 2015. godine, u IFAC-ovom Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements, 2016-2017 Edition, obuhvaćeni su novi sadržaji koji se odnose na izmijenjene Međunarodne revizijske standarde iz grupe 800 (posebna područja) i na izmijenjeni Međunarodni revizijski standard 250 - Razmatranje zakona i regulative u reviziji financijskih izvještaja.

Prijevod na hrvatski jezik gore pobrojanih etičkih i revizijskih standarda objavljeni su u Narodnim novinama, broj 3/19, od 9. siječnja 2019. godine. U vrijeme izrade ovoga Izvješća, u procesu prevođenja nalaze se sljedeći revizijski standardi:

- Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjen) - angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija
- Međunarodni revizijski standard 540 (izmijenjen) - Revidiranje računovodstvenih procjena (računovodstvene procjene fer vrijednosti) i s tim povezana objavljivanja.

Nadalje, Komora aktivno prati i uključuje se s prijedlozima u rasprave u vezi izmjena i dopuna propisa kojima se uređuje revizija i revizorska struka odnosno onih propisa koji su obvezujući za revizorska

društva i ovlaštene revizore. U tom smislu, zbog značajnih izmjena zakonodavnog okvira za područje financijskog izvještavanja (Zakon o računovodstvu, Narodne novine, broj 78/15, 120/16 i 116/18), primjenu novog Zakona o reviziji i Uredbe (EU) br. 537/2014, Komora je u 2018. godini za svoje članove, kao oblik stručne pomoći, izradila i učinila dostupnim široj stručnoj javnosti sljedeće smjernice:

- Smjernica 11: Revizorovo izvješćivanje o nefinancijskom izvješću i informacijama o politici raznolikosti
- Smjernica 12: Uključivanje elemenata propisanih člankom 10. Uredbe (EU) br. 537/2014 u izvješće neovisnog revizora
- Smjernica 13: Prezentiranje izvješća neovisnog revizora temeljem revizije godišnjih financijskih izvještaja za 2017. godinu
- Smjernica 14: Dodatno izvješće za revizijski odbor propisano člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nadalje, vezano za obveznu rotaciju revizorskog društva i glavnog revizijskog partnera u zakonskim revizijama subjekata od javnog interesa, sukladno odredbama članaka 64. i 123. Zakona o reviziji (Narodne novine, broj 127/17) i odredbama članaka 17. i 41. Uredbe (EU) br. 537/2014, Komora je ocijenila potrebnim dati neovisno stručno mišljenje kao oblik neobvezujuće pomoći i mogućeg pristupa u razumijevanju odredbi Zakona i Uredbe o obveznoj rotaciji revizorskog društva i glavnog revizijskog partnera u zakonskim revizijama subjekata od javnog interesa. U izradi stručnog mišljenja korišteni su javno dostupni izvori Europske komisije o primjeni i interpretaciji europskog zakonodavnog okvira za zakonske revizije (Direktive 2014/56/EU i Uredbe), s naglaskom na pitanja obvezne rotacije. Nadalje, uvaženi su odgovori Ministarstva financija na upite Komore o odredbi članka 123. stavka 1. Zakona u odnosu na odredbe članka 41. stavaka 1. i 2. Uredbe, a u vezi najdužeg trajanja revizijskog angažmana kod istog subjekta od javnog interesa.

Osim navedenog Komora je za svoje članove izradila i Pregled obveza i rokova za revizorsko društvo i ovlaštenog revizora temeljem odredbi Zakona o reviziji i Uredbe (EU) br. 537/14, u svrhu upućivanja i podsjetnika na određenu obveznu reakciju revizorskog društva i ovlaštenog revizora kako prema nadležnom tijelu, Ministarstvu financija, tako i prema javnosti.

Stupanjem na snagu novog Zakona o reviziji, osim članova Komore, Komori su se obraćali i obveznici revizije godišnjih financijskih izvještaja, najčešće s upitima u vezi izbora i imenovanja revizorskog društva za revizora godišnjih financijskih izvještaja te u vezi imenovanja i zadaća revizijskih odbora.

U cilju potpune primjene Zakona o reviziji, Komora u komunikaciji s nadležnim Ministarstvom financija uvijek, ne samo da izražava spremnost na suradnju, već daje konkretne inicijalne prijedloge, primjerice, posebnih pravilnika s kojima Ministarstvo financija mora detaljnije definirati određeno

područje iz Zakona o reviziji ili se uključuje u javne rasprave i daje mišljenje revizorske profesije na prijedloge Ministarstva financija. Tako su tijekom 2018. godine bile aktivnosti u svezi sljedećih nacрта:

- Pravilnik o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih revizora
- Pravilnik o izdavanju odobrenja za rad ovlaštenom revizoru i revizorskom društvu.

U nastavku se daje prikaz drugih aktivnosti Komore koje su također u funkciji razvoja revizorske profesije.

2. Revizorski ispit, stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita i stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora

2.1. Stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita i revizorski ispit

Kroz aktivnosti Upravnog vijeća Komore i njegovog radnog tijela Odbora za stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje (dalje u tekstu: Odbor za edukaciju) Komora ostvaruje zadaće u području stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita, revizorskog ispita, posebnog ispita i stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora.

Članovi Odbora za edukaciju su: Joško Džida i Zlatko Benčić, te predstavnici akademske zajednice: prof.dr.sc. Boris Tušek, prof.dr.sc. Mario Spremić i izv.prof.dr.sc. Hrvoje Perčević.

Slijedom zakonske javne ovlasti i obveze Komore da organizira i provodi revizorski ispit barem jednom godišnje, Komora je u 2018. godini, a uslijed izostanka posebnih pravilnika iz članaka 11. i 15. Zakona o reviziji koje donosi Ministarstvo financija, obavijestila Ministarstvo financija da nisu ispunjeni uvjeti za organizaciju i provođenje revizorskog ispita prema novom Zakonu o reviziji. Ujedno, zbog činjenice da su u Zakonu izostale prijelazne odredbe o vremenskom roku u kojem fizičke osobe koje su stekle status kandidata za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora sukladno odredbama Zakona o reviziji (Narodne novine, broj: 146/05, 139/08 i 144/12), a koje do 31. prosinca 2017. nisu položile revizorski ispit, a imaju pravo polagati revizorski ispit prema uvjetima i kriterijima iz tada važećeg Zakona o reviziji, Komora je predložila održavanje revizorskog ispita isključivo za te kandidate. Naime, nakon ispitnog roka koji je bio 12. i 13. prosinca 2017. preostalo je 27 kandidata, od kojih je 7 iz obrazovnog ciklusa 2016., a 20 iz obrazovnog ciklusa 2017. godine. Uz obavijest Ministarstvu financija, Komora je organizirala revizorski ispit u popravnom i ponovljenom roku te ga održala 5. i 6. prosinca 2018. godine. Od ukupno 19 kandidata koji su pristupili revizorskom ispitu, 11 kandidata je s uspjehom isti položilo dok će preostali broj kandidata, ovisno o pojedinačnom statusu prava na daljnje polaganje revizorskog ispita, pristupiti ispitu u sljedećem roku.

S obzirom da krajem rujna 2018. godine još nisu bili doneseni posebni pravilnici iz članaka 11. i 15. Zakona, potencijalni organizatori stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita nisu bili u mogućnosti u preostalom vremenu do kraja 2018. organizirati i provesti stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita koje je obvezno za svakog kandidata prije pristupanja revizorskom ispitu. U takvoj situaciji niti Komora, kao jedan od mogućih organizatora, u 2018. godini nije organizirala stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita a niti revizorski ispit.

2.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora

Odredbom članka 14. stavka 1. Zakona o reviziji definirana je obveza ovlaštenih revizora stalno stručno se usavršavati u području obavljanja revizorskih usluga u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine. U svrhu omogućavanja uvjeta da ovlašteni revizori ispune ovu obvezu, Komora, kao strukovna organizacija revizorskih društava, ovlaštenih revizora i revizorskih vježbenika, temeljem članka 14. stavka 2. Zakona organizira i provodi stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora prema programu na koje Ministarstvo financija daje prethodnu suglasnost. U razdoblju od 1. siječnja 2018. sve do 28. studenoga 2018., u kojem nisu bili detaljno propisani uvjeti organizacije i provođenja stalnog stručnog usavršavanja, Komora se za svaku pojedinu aktivnost stručnog usavršavanja obraćala Ministarstvu financija radi izdavanja prethodne suglasnosti: Ministarstva financija, i to za:

- Radionica R-36 - Izvješće neovisnog revizora (svibanj 2018.)
- Seminar S1 - MSFI 15 - Prihodi i MRS 12 - Porezi na dobit (lipanj 2018.)
- Seminar S2 - MSFI 9 - Financijski instrumenti (lipanj 2018.)
- Seminar S1 - MSFI 15 - Prihodi (rujan 2018.)
- Seminar S2 - MSFI 9 - Financijski instrumenti (rujan 2018.)
- Seminar S3 - MSFI 16 - Najmovi i MRS 12 - Porezi na dobit (rujan 2018.)
- Seminar S4 - Primjena Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma (studen 2018.)
- Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora i računovoda (studen 2018.)
- Radionica R-38 - Odabir stavki za testiranje (prosinac 2018.)
- Radionica R-39 - Revizije sažetih financijskih izvještaja (prosinac 2018.)

Za programe gore navedenih radionica/seminara, osim Radionice R-36, Komora je dobila prethodnu suglasnost Ministarstva financija. Radionice/seminari su prema programu i unaprijed utvrđenom rasporedu održavani u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu.

Komora vodi evidencije prijave i sudjelovanja ovlaštenih revizora na radionicama/seminarima, provodi anonimno ocjenjivanje (tema, predavač, organizacija, prijedlozi), obrađuje i analizira anketne

rezultate te izdaje potvrde ovlaštenim revizorima s bodovima stalnog stručnog usavršavanja koje su ostvarili kroz sudjelovanje određenom obliku stalnog stručnog usavršavanja.

U području stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora, Komora jednom godišnje organizira stručno savjetovanje ovlaštenih revizora. U izradi programa stručnog savjetovanja za 2018. godinu, Odbor za edukaciju vodio je računa o zastupljenosti aktualnih tema iz područja revizije i računovodstva te o angažiranju stručnjaka iz redova članstva Komore, drugih strukovnih organizacija i institucija, te iz akademske zajednice. Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora i računovođa održano je u Zagrebu, 26. i 27. studenoga 2018. godine, a organizirano je u suradnji s Hrvatskom zajednicom računovođa i financijskih djelatnika (HZRFD) sukladno Sporazumu o suradnji Komore i HZRFD-a. Na stručnom savjetovanju sudjelovalo je ukupno 471 ovlaštenih revizora (2017.: 524), a obrađene su teme iz područja revizije i računovodstva, i to:

- Specifičnosti primjene Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma za revizorska društva
- Specifičnosti primjene Opće uredbe o zaštiti podataka (tzv. GDPR) za revizorska društva
- Izvješće o transparentnosti
- Prikaz Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 9 - Financijski instrumenti
- Procjena rizika i analiza novčanog toka
- Poslovna spajanja i razdvajanja
- Revolucija transakcija - blockchain transakcije u kontekstu računovodstva i revizije
- Izazovi restrukturiranja velikih ekonomskih sustava i utjecaj na proračun Republike Hrvatske
- Unaprjeđenje kvalitete i podrška IFAC članstva za profesionalne strukovne organizacije
- Promjene Kodeksa etike za profesionalne računovođe
- Prikaz promjena i novih Međunarodnih revizijskih standarda
- Najava novog konceptijskog okvira financijskog izvještavanja (IASAB)
- Priopćavanje ključnih revizijskih pitanja u izvješću neovisnog revizora - aktualna praksa u Republici Hrvatskoj
- Izazovi primjene Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 2 - Plaćanje temeljeno na dionicama
- Porezna reforma u 2019. godini.

Prezentacije sa stručnog savjetovanja 2018. godine, dostupne su na mrežnoj stranici Komore kao oblik stručne pomoći članovima Komore.

Interes ovlaštenih revizora za sudjelovanje stalnom stručnom usavršavanju, prema programu i u organizaciji Komore, potvrđen je tijekom 2018. godine s velikim odazivom i pozitivnim anketnim

ocjenama sudionika. Ukupno 550 ovlaštenih revizora (2017: 591) sudjelovalo je na ukupno 27 radionica/seminara (2017.: 35) i dvodnevnom stručnom savjetovanju ovlaštenih revizora i računovoda.

Komora vodi evidenciju pohađanja stalnog stručnog usavršavanja po programu i u organizaciji Komore, radi internog praćenja izvršenja obveze članova i izdavanja potvrda o sudjelovanju. Komora je na adrese ovlaštenih revizora poslala pisane potvrde s ostvarenim satima/bodovima za sudjelovanje aktivnostima stalnog stručnog usavršavanja prema programima Komore tijekom 2018. godine. U potvrdama su ostvareni sati/bodovi iskazani sukladno odredbama Pravilnika, odnosno prema vrstama aktivnosti (osnovna i ostala) i područjima (revizija, računovodstvo i ostala područja). Od ukupnog broja bodova stalnog stručnog usavršavanja (61) koje je ovlašten revizor mogao ostvariti u 2018. godini, 58,5 bodova odnosi se na osnovne aktivnosti stalnog stručnog usavršavanja (jer su programi s prethodnom suglasnosti Ministarstva financija), a svega 2,5 bodova odnosi se na ostalu aktivnost (jer program nema prethodnu suglasnost Ministarstva financija).

Nakon stupanja na snagu Pravilnika o stalnom stručnom usavršavanju (Narodne novine, broj 104/18, dalje: Pravilnik), Komora je, u svrhu organizacije i provođenja stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora koje će biti priznato od strane Ministarstva financija kao izvršenje zakonske obveze stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora, izradila program koji obuhvaća sve oblike stalnog stručnog usavršavanja u organizaciji Komore, a čija izvedba započinje u 2019. godini. U izboru tema plana i programa (ukupno 30 tema) uvažen je zahtjev uključivanja tema iz područja revizije koje su najčešće slabosti i nedostaci u primjeni pravila struke i zakonskog okvira u obavljanju revizorskih usluga. Isto tako, slijedom zahtjeva aktualnosti i ažurnosti profesionalnih znanja ovlaštenih revizora, u planu i programu su zastupljene teme iz ključnih stručnih područja (revizija, računovodstvo i porezi) kroz koje će se, ako je primjenjivo, dati aktualne najave izmjena ili aktualne izmjene relevantne za obavljanje revizorskih usluga. Ujedno, pri izboru tema uvaženo je da je u ukupnoj populaciji ovlaštenih revizora zastupljen znatan broj ovlaštenih revizora koji nisu zaposleni u revizorskom društvu ili nisu uopće zaposleni (npr. u mirovini su ili su nezaposleni), a slijedom Zakona o reviziji obvezni su stalno stručno se usavršavati. Teme koje su sadržane u planu i programu izvoditi će se u obliku radionice ili seminara, a održavati će se u Zagrebu, te u Osijeku, Rijeci i Splitu, ovisno o iskazu interesa ovlaštenih revizora i revizorskih vježbenika za pojedinu temu.

Komora nastavlja s organizacijom i izvođenjem aktivnosti stalnog stručnog usavršavanja prema programu s aktualnim temama pri čemu će se uvažavati potrebe ovlaštenih revizora za specifičnim znanjima i vještinama radi postizanja i održavanja kvalitete revizijskih usluga. Iz istog razloga, Komora prati ponudu tema i programa (npr. radionice, seminari, savjetovanja) drugih domaćih organizatora i inozemnih strukovnih organizacija, osobito vezano za područja računovodstva poduzetnika i neprofitnih organizacija, sprječavanja pranja novca, poreza, specifičnosti financijskog izvještavanja kreditnih i financijskih institucija. Nadalje, Komora kao pridružena članica IFAC-a

nastoji kontinuirano unaprjeđivati program stalnog stručnog usavršavanja sukladno okviru Međunarodnih standarda edukacije za profesionalne računovođe koje izdaje IFAC, radi primjene zahtjeva kvalitete obavljanja revizije i dobre prakse srodnih strukovnih organizacija u Europskoj uniji, ujedno članica IFAC i AE.

U tom smislu, Komora u suradnji s revizorskim društvima intenzivno radi na razvoju modela edukacije za revizorske vježbenike tijekom njihovog trogodišnjeg obveznog rada na poslovima zakonske revizije pod nadzorom ovlaštenog revizora (mentor), te na taj način objediniti i strukturirati obrazovne procese od pripreme za ulazak u revizorsku profesiju do stručnog usavršavanja, primjereno interesu i potrebama članova.

3. Suradnja s domaćim i međunarodnim institucijama

3.1. Suradnja s domaćim institucijama i srodnim strukovnim organizacijama

Komora u okviru svojih nadležnosti, ovisno o prirodi predmeta, surađuje s nadležnim ministarstvima, drugim nadležnim tijelima i institucijama, sudovima, srodnim strukovnim udruženjima i drugim relevantnim subjektima.

Tijekom 2018. godine ostvarena je suradnja sa sljedećim institucijama:

- Ministarstvo financija
- Financijskim inspektoratom
- Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
- Hrvatski institut internih revizora
- Financijska agencija
- Hrvatska udruga poslodavaca.

Suradnja Komore s Ministarstvom financija odnosi se na praćenje provedbe i izmjene propisa koji uređuju područje revizije i računovodstva i drugih povezanih djelatnosti. U tom smislu, Komora je tijekom 2018. godine, kao strukovna organizacija revizorske profesije, s dužnom pažnjom i odgovorno djelovala u vezi početka primjene te daljnje cjelovite i dosljedne primjene novog zakonodavnog okvira u svim segmentima, u opsegu i na način kako je već opisano u poglavlju II. ovoga Izvješća.

Nadalje, Komora je kao članica formalne Radne skupine pri Ministarstvu financija za izradu analize tržišta računovodstvenih usluga u Republici Hrvatskoj s pažnjom pratila aktivnosti Ministarstva financija u svezi reguliranja računovodstvene profesije, te se uključila s konstruktivnim prijedlozima za uređenje istoga. Prijedlozi Komore proizašli su iz jednogodišnjeg djelovanja radne skupine pri Komori koja je inicirana slijedom spoznaje o obvezama koje proizlaze iz odredbi članka 7. stavka 4. Zakona o računovodstvu i potrebe da se o tom važnom pitanju pravovremeno provedu pripreme kroz

sveobuhvatnu javnu raspravu svih zainteresiranih. Komora kao strukovna organizacija revizorske profesije koja se u svom radu, posebice u segmentu zakonske revizije, nadovezuje na rad računovodstvene profesije, zalaže se za sadržajno kvalitetno financijsko izvještavanje što je od najšireg općeg interesa, a što ujedno upućuje računovodstvenu profesiju da vodi brigu o potrebnoj razini profesionalne kompetentnosti, etičnosti i odgovornosti. Komora je u dobroj vjeri nastojala dati pozitivan doprinos i tijekom rada u Radnoj skupini pri Ministarstvu financija zalagala se za sljedeće:

- uvažiti rezultate ankete (2.504 odgovora) koji ukazuju da 75% ispitanika podržava obvezu licenciranja računovođa koji obavljaju najzahtjevnije računovodstvene poslove (poslovi najvišeg stupnja odgovornosti)
- zatečeno kadrovsko stanje u što većoj mjeri, uz određene kriterije, prihvatljivo regulirati
- za ulazak u računovodstvenu profesiju od novih računovođa zahtijevati najviše standarde formalnog obrazovanja, godine praktičnog iskustva i obvezno polaganje propisanih ispita iz raznih relevantnih područja
- za postupak licenciranja za obavljanje poslova najvišeg stupnja odgovornosti, uključiti Ministarstvo financija kao što je to riješeno za revizorsku profesiju
- obveza permanentne edukacija prema programima koje će odobravati Ministarstvo financija, kako je to riješeno za revizorsku profesiju
- za licenciranje računovodstvenih servisa uvjetovati da trgovačka društva ili samostalnu djelatnost imaju zaposlenog najmanje jednog licenciranog računovođu za obavljanje poslova najvišeg stupnja odgovornosti.

U konačnici, Ministarstvo financija je slijedom zahtjeva dijela računovodstvene profesije i preporuka za zadržavanje postojećeg stanja u računovodstvenoj profesiji, odustalo od obveze licenciranja računovodstvenih servisa kako je bilo naznačeno u odredbi članka 7. stavka 4. Zakona o računovodstvu. Bez obzira na ovakav ishod, Komora će se i nadalje zalagati i podržavati zahtjev visoke razine profesionalne kompetentnosti, etičnosti i odgovornosti računovodstvene profesije, sve primjereno međunarodnoj dobroj praksi zaštite javnog interesa.

Na poziv Ministarstva financija - Porezne uprave, predstavnik Komore je, uz predstavnike Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika, Javnobilježničke komore, Hrvatske odvjetničke komore i Hrvatske komore poreznih savjetnika, sudjelovao sastanku s predstavnicima OECD-a na temu procjene sposobnosti institucija Republike Hrvatske u udovoljavanju zahtjevima za međunarodnu razmjenu informacija u porezne svrhe. Svrha sastanka bila je rasprava o dostupnosti podataka o vlasnicima pravnih osoba u kontekstu otvaranja trgovačkih društava, Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, te suradnja s nadležnim državnim tijelima.

Vežano za obvezu primjene odredbi Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma revizorskih društava u obavljanju revizorske djelatnosti, te zahtjev edukacije ovlaštenih revizora u tom

specifičnom području, Komora je u suradnji s Financijskim inspektoratom za svoje članove organizirala tematski seminar u izvedbi predstavnika Financijskog inspektorata.

Suradnja Komore i Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika (HZRFD) ustanovljena je Sporazumom o suradnji, a u 2018. godini je realizirana kroz organizaciju stručnih skupova i angažiranje stručnjaka iz obiju strukovnih organizacija u izvedbi programa stručnih skupova. U tom smislu, predstavnici Komore su izlagali teme iz područja revizije i u vezi novog Zakona o reviziji na 53. simpoziju HZRFD-a radnog naslova: "Financijsko izvještavanje, revizija i krizni financijski menadžment", u Malom Lošinj, od 7. do 9. lipnja 2018., dok su predstavnici HZRFD izlagali aktualne teme iz područja računovodstva na 12. Stručnom savjetovanju ovlaštenih revizora i računovođa prema programu i organizaciji Komore, u Zagrebu, 26. i 27. studenoga 2018. godine. Isto tako o aktualnostima Zakona o reviziji upoznati su i sudionici 53. savjetovanja „Računovodstvo, revizija i porezi u praksi“, u organizaciji Udruge računovođa i financijskih djelatnika Split, u Brelima, 25. do 27. listopada 2018. godine.

Na poziv Hrvatskog instituta internih revizora (HIIR), a u cilju promicanja revizorske struke i razvoja suradnje između ovlaštenih revizora i internih revizora, Komora je participirala u organizaciji 10. međunarodne konferencije HIIR-a radnog naslova „Od pogleda u prošlost do strateškog partnerstva za budućnost“, koja je održana od 12. do 14. travnja 2018. godine u Vodicama.

Suradnja Komore s Financijskom agencijom (FINA) ostvaruje se kroz razmjenu i isporuku podataka iz Registra godišnjih financijskih izvještaja prema definiranom zahtjevu Komore za potrebe obračuna obveze doprinosa za revizorska društva.

Komora kao pridruženi član Hrvatske udruge poslodavaca (HUP) se zalaže za principe društveno odgovornog poslovanja poslodavaca i poduzetnika, te u tom smislu, Komora prati i uključuje se u aktivnosti HUP-a vezano za interes i pitanja poslodavaca za područje revizije i drugih stručno povezanih područja s revizijom.

Kroz suradnju s nadležnim institucijama i srodnim strukovnim organizacijama, Komora prezentira aktualno stanje revizorske struke i djelatnosti u Republici Hrvatskoj i zalaže se za daljnje unaprjeđenje kvalitete revizije, sustava nadzora i provjere kvalitete rada i sustava javnog nadzora u Republici Hrvatskoj, što je javni interes.

3.2. Suradnja s međunarodnim institucijama i inozemnim strukovnim organizacijama

Komora kao pridruženi član IFAC-a ima obvezu izrade IFAC Akcijskog plana u području: Međunarodni standard kontrole kvalitete 1 (MSKK1), Međunarodni standardi edukacije za profesionalne računovođe, Međunarodni revizijski standardi (MRevS-i), Kodeks etike za profesionalne računovođe, Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor, prekršajni i

disciplinski postupci, te Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI). U Akcijskom planu za 2018. godinu Komora je dala ključne podatke o postignutim rezultatima u svim područjima, te informacije o promjenama u zakonodavnom okviru za reviziju i posljedično smanjenom opsegu nadležnosti odnosno javnih ovlasti Komore, koje upućuju na zaključak da od 2018. godine Komora neće imati osnova za izvještavanje IFAC-a o statusu i razvoju sustava kontrole kvalitete revizije niti o povezanim disciplinskim postupanjima. Za ta područja Komora će nastojati u odnosima suradnje s Ministarstvom financija zalagati se za primjenu međunarodne prakse jednakovrijednih sustava kvalitete rada i sustava javnog nadzora revizorskih društava i ovlaštenih revizora u cilju zaštite javnog interesa.

Kao pridruženi član AE (Accountancy Europe), predstavnici Komore sudjeluju u aktivnostima radne grupe za etička pitanja i pitanja stručne osposobljenosti i radne grupe za reviziju. Na poziv AE, Komora se uključuje u tematske ankete o aktualnim pitanjima od interesa za revizorsku profesiju, revizorsko tržište, te o drugim stručnim temama o kojima se raspravlja i donose odluke na razini Europske unije. Teme koje su bile predmetom rasprava odnose se na:

- proces implementacije izmijenjene revizijske direktive i Uredbe (EU) br. 537/2014, u Republici Hrvatskoj, s obzirom na jedinstveni rok 17. lipnja 2016.
- primijenjena rješenja za koja je ostavljena mogućnost opcije za državu članicu E
- utjecaj tehnoloških promjena na računovodstvenu i revizorsku profesiju i posljedični etički izazovi
- nerevizorske usluge – zabranjene prema Uredbi (EU) br. 537/2014, a još uvijek dozvoljene prema Kodeksu etike za profesionalne računovođe
- pojednostavljivanje revizijskih standarda za male i mikro poduzetnike – primjena načela proporcionalnosti
- organizacija i djelovanje javnog nadzora revizije u državama članicama EU
- definicija subjekata od javnog interesa u državama članicama EU
- zahtjevi GDPR direktive na revizorska društva i profesionalne računovođe
- primjena članka 5. (zabranjene nerevizorske usluge), članka 7. (prijava nepravilnosti nadležnim tijelima) i članka 27. (praćenje kvalitete i tržišne konkurentnosti) Uredbe (EU) br. 537/2014
- nefinancijsko izvještavanje – pregled statusa u državama članicama EU
- doprinos revizijskih odbora kvaliteti revizije
- komentari na prijedloge IFAC odbora za revizijske i etičke standarde.

Počevši od 2010. godine Komora surađuje sa Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW), renomiranom strukovnom organizacijom u području edukacije revizora i provjere kvalitete rada revizorskih društava i ovlaštenih revizora. Za potrebe osmišljavanja svojih programa edukacije u

funkciji kvalitete rada revizorskih društava i ovlaštenih revizora, Komora koristi edukativne sadržaje ICAEW-a iz područja financijskog izvještavanja putem Financial Reporting Faculty te iz područja revizije i drugih angažmana revizora putem Audit and Assurance Faculty, koji su Komori on-line dostupni.

Kao pridružena članica IFAC-a i AE, na poziv tih strukovnih organizacija te na poziv Svjetske banke, Komora se odaziva i prihvaća prijedlog za davanje podrške i stručne pomoći strukovnim organizacijama iz država jugoistočne Europe (npr. Institut certificiranih revizora i računovođa Crne Gore, Savez računovođa i revizora Srbije, Savez računovođa i revizora Federacije Bosne i Hercegovine, Savez računovođa i revizora Republike Srpske), koje su u procesu ispunjavanja uvjeta za ulazak u članstvo Europske unije. Tijekom 2018. godine Komora je ostvarila suradnju s inozemnim strukovnim organizacijama kroz sudjelovanje predstavnika tih organizacija na stručnom savjetovanju u organizaciji Komore, te kroz uzvratna sudjelovanja predstavnika Komore na stručnim skupovima u organizaciji strukovnih organizacija iz jugoistočne Europe.

Komora kroz suradnju s međunarodnim institucijama te srodnim strukovnim organizacijama, prezentira aktualno stanje revizorske struke i djelatnosti revizije u Republici Hrvatskoj, te područja i smjerove njihova daljnjeg unaprjeđenja.

4. Druge aktivnosti

4.1. Postupci u nadležnosti Komore, sudski i drugi pravni postupci

Posljedično opsegu javnih ovlasti i zadaća, Komora u okviru svojih nadležnosti i zakonskih obveza kontinuirano provodi pravne radnje i postupke, te druge administrativne poslove temeljem važećih propisa. Vrste postupaka koji su u pojedinim područjima aktivnosti Komore provedeni tijekom 2018. godine, navedeni su u Tablici 1.

Tablica 1. Pregled upravnih i neupravnih predmeta i sudskih postupaka, stanje 31.12.2018.

Vrsta postupka	Ukupno 2018.	Ukupno 2017.
1	2	3
Upravni predmeti, od čega:	11	1223
- rješenja za članarinu	n/a	995
- rješenja za doprinos	n/a	242
- rješenja iz nadzora	n/a	43
- izdavanje dozvola i predmeti Registra	n/a	85
- potvrda o položenom revizorskom ispitu	11	n/a
Nepravni predmeti, od čega:	1706	181
- obavijest za članarinu	983	n/a
- obavijesti za doprinos	222	n/a
- ostalo	501	181

Postupci naplate (opomene, IOS)	627	942
Stegovni postupci		
- novi u godini	0	16
- riješeno	2	27
- u tijeku	0	2
Upravni sporovi		
- novi u godini	2	5
- riješeno	8	10
- u tijeku	2	8
Prekršajni postupci		
- novi u godini	0	1
- riješeno	0	1
- u tijeku	1	1

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Upravni predmeti u 2018. godini odnose se na potvrde koje je Komora izdala osobama koje su položile revizorski ispit u 2018. godini. Neupravni predmeti se u najvećoj mjeri odnose na izdane obavijesti za članarine i doprinos, te na ostalu korespondenciju Komore s članovima, Ministarstvom financija, nadležnim tijelima i institucijama.

U okviru kontinuiranih aktivnosti naplate potraživanja i osiguravanja financijskih sredstava potrebnih za nesmetano funkcioniranje, Komora redovito provodi sve radnje naplate te šalje izvode otvorenih stavaka i opomena.

Preostala dva (2) stegovna postupka koja su pokrenuta u 2017. godini temeljem ranije važećeg Zakona o reviziji, završena su sukladno odredbi članka 122. novog Zakona o reviziji (Narodne novine, broj 127/17) u roku do 31. ožujka 2018. godine.

Komora sudjeluje u upravnim sporovima koji su pokrenuti od strane revizorskih društava i/ili ovlaštenih revizora radi poništenja odluka Komore iz nadzornih i stegovnih postupka provedenih sukladno prethodno važećem Zakonu o reviziji i Statutu Komore. U 2018. godini dva (2) revizorska društva su pokrenula dva (2) nova upravna spora radi poništenja odluke Stegovnog vijeća. Od ukupno deset (10) upravnih sporova, u 2018. godini završeno je osam (8), od kojih četiri (5) s presudom u korist Komore, jedan (1) je obustavljen zbog postignute nagodbe, jedan (1) s presudom vraćanja predmeta u ponovni postupak, a jedan (1) s presudom o poništenju rješenja Komore o brisanju iz Registra revizorskih društava. Što se tiče drugih pravnih odnosno sudskih postupaka, u 2018. godini još uvijek je u tijeku prekršajni postupak protiv (1) revizorskog društva koje je obavljalo reviziju suprotno odredbi članka 26. Zakona, što je prekršaj kažnjiv prema odredbi članka 65. stavka 1. točke 12. Zakona o reviziji, a koji je pokrenut u 2017. godini.